

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

1

SOBOTA 11. 6. 2016



ÚVODNÍK...



O příbězích a stěhování

Rok se s rokem sešel a jsme zase tady. Ve Svitavách poštěstě. Dětská scéna dozrála, je jí letos pětáctýřicet. Její osobní příběh je delší než polovina průměrného lidského života. Všichni účastníci jsou tak trochu stěhovavými ptáky – přiletí, a když si docela zvyknou, musí zase zpátky domů.

I Dětská scéna je stěhovavá - Žďár nad Sázavou, Trnava, Kaplice, Šála, Prachovice, Ústí nad Orlicí, Zábřeh, Trutnov, Svitavy (přehlídka dětského divadla, od Ústí nad Orlicí společně i s recitátory), ale i Svitavy, Příbram, Mělník (oddělená přehlídka dětských recitátorů).

Sobota je stěhovavá rovněž – dopoledne nás čeká setkání s recitátory 4. kategorie v kině Vesmír a na odpoledne se všichni stěhujeme do Fabriky. Pak se na nějaký čas rozběhneme po všech koutech Svitav, abychom se večer znovu sešli ve Fabrice na doplňkovém programu.

Známky stěhovavosti jeví i Deník Dětské scény – rubriky se mezi prvním až třetím číslem proměňují, aby se ustálily nakonec až v čísle čtvrtém... A proto vyhlášíme heslo dne: stěhování zdar!

Nabízíme vám, milí čtenáři, rubriky, na které jste zvyklí. Obměny jsou jen velmi mírné.

Během dne se odehraje množství mini-příběhů každého z nás. Shledání po roce, překvapení a očekávání. Při srdečných objetích se bohužel stěhují i bakterie a viry účastníků – takže pozor při líbání, přátelé!

Příběhy žije i seminář R, který se dostal do epicentra našeho zájmu stejně jako recitátoři 3. kategorie.

Redakce sídlí ve třetím patře Fabriky. Chvějeme se touhou po vašich příbězích, příspěvcích – budou?

Náš příběh je jasný: zatímco vy všichni spíte, my bdíme.

Iva Vachková a Eva Davidová



NAHLÉDLI JSME DO...



...DÍLNY PRO RECITÁTORY 3. KATEGORIE

Když se rozprchnou diváci pátečního zahájení recitační přehlídky, je sál kina poněkud prázdný a tichý. Recitátorky a recitátoři 3. kategorie v modrém plyši zchladnou, a tak je jejich různé průvodkyně, Martina Šimánková a Barbora Svobodová, zvou ven. Kdo by neokřál v paprscích odpoledního slunce! Vítr fičí, venkovní zvuky rozptýlí rozpaky a recitátoři se začínají seznamovat. Podávání rukou, propojování rukou, k nesmělým pohledům se postupně přidávají slova. Slova ovšem mění své autory a nositele, hraje se s předáváním informací. „Ahoj, já jsem Michal a chtěl bych být chameleon.“ „Já jsem Věra a chtěla bych být...“

Po návratu dovnitř kina se recitátoři postupně začínají soustředit a vědomě pracovat se svým tělem, mluvidly, hlasem, partnerem, s diváky, s prostorem. Nejprve se tedy holky a kluci beze slov seřadí podle měsíce narození, čímž se rázem utvoří pořadí recitujících. Vydatná fyzická rozcvička rozproudí krev. Holky a kluci boxují s imaginárním soupeřem, až jim sukně a košile vlají! „Musíte toho soupeře pořádně zmydlit!“, hecuje je Bára. Atmosféra je uvolněná, ozývá se smích. Následuje rytmizované vyklepávání rukou a nohou, zaktivizování mluvidel a panoptikální škleby



s uvolňováním mluvidel. Jazykolamy s konkrétní emocí dají recitátorům zabrat, ale poutové vyvolávání „Našly se slyšle!“ pomáhá napojit se na prostor. Prostor rezonuje brumendy s vokály, plachtové opony se rozchvívají, a Bára přes celý sál pumpuje do recitátorů energii: „Klidně to víc pověste na vlnu toho zvuku, ať se to nese...“ Dostává dobrou odezvu. Recitátoři si zkouší text v prostoru, Martina jim z podpalubí pomáhá rušivými zvuky, a v míšmaši slov a vět tiše ubíhá čas před vystoupením. Tak za půl hodiny ahoóó!

Eva Davidová

NAHLÉDLI JSME DO...

...DÍLNY PRO RECITÁTORŮ 2. KATEGORIE

První dílna pro recitátory 2. kategorie byla seznamovací, i když zpočátku to vypadalo trochu jinak. Začala totiž jako vzpírání. Předmětem mnoha vzpěrů byly těžké masivní židle a stoly v učebně biologie na Střední zdravotnické škole. Z vitrín stěhování nábytku sledovali dva kostlivci a dvě polopostavy s částečně vyhrzklými střevy. Obsah jejich břišních dutin se na chvilku stal předmětem zájmu vzpěračů, aby nakonec všichni (v počtu 15 siláků) spočinuli v jednom kruhu uprostřed místnosti.

Po celou dobu první dílny hledali recitátoři druhé kategorie všechno možné, co je spojuje. Díky tomu například víme, že takřka všichni jsou z rodin s větším počtem sourozenců, mají rádi dobrodružství, zvířata, výlety, adrenalinové sporty. Někteří hrají tenis, mají rádi koně a hříbata, hrají na klavír a mají rádi výtvarku. To vše jsme se dozvěděli při jednoduché hříčce, kdy kdokoliv vstoupil do prostřed kruhu, představil se a jednoduše řekl, co má rád. Ti, kteří měli rádi totéž, se přidali do kruhu. Následovala chůze v prostoru a seskupování podle toho, co bylo naznačeno: postavíme se k tomu, kdo má zelené boty; sejďeme se u toho, kdo má na sobě jakoukoli květinu; srazíme se u toho, kdo nemá ponožky... Další drobné hříčky směřovaly k neverbální komunikaci – bez domluvy se recitátoři 2. kategorie řadili do řady, tvořili řadu vzestupně podle data narození, podle počtu členů domácnosti (díky akvarijním rybičkám žilo v jedné domácnosti více než sto živých jednotek). Poslední část práce se odehrávala ve čtyřech skupinách, kdy každá z nich prostřednictvím tří živých obrazů znázorňovala to, co členy dané skupiny spojuje. Závěr práce před recitačními vystoupeními recitátorů 3. kategorie patřil zopakování jmen při hře Na upíra. Pak už se lektorka Katka stala upírem všeho času, který vysála, a pozvala všech patnáct zúčastněných na další upírování od 19.30.

Iva Vachková





...DÍLNY S RECITÁTORY 4. KATEGORIE



Před samotným zahájením dílny sedmnáctičlenná skupina recitátorů 4. kategorie a jejich vedoucí Lenka Janyšová společně připravují prostor učebny střední zdravotnické školy. Lavice stranou, židle do kruhu a může se začít. Lenka Janyšová z Ústí nad Orlicí otevírá „seznamovací kolečko“, neboť účastníci dílny přijíždějí z různých koutů republiky a prozatím je spojuje pouze zájem o přednes. Dozvídáme se, kdo se jak jmenuje, jak dlouho recituje, jestli už dříve navštívil Svitavy apod.

Poté lektorka zvedá účastníky ze židlí a zahajuje hru na zapamatování si jmen recitátorů. Hráči postupně posílají či spíše házejí přes kruh své jméno konkrétnímu člověku. Dávají do toho různou energii podle svého momentálního naladění a temperamentu.

Následují aktivity, při nichž se recitátoři mohou kontaktovat a vzájemně se poznávat. Nejprve se všichni pohybují prostorem. Na tlesknutí se zastaví a s nejbližším kolegou vytvoří dvojici. V rámci ní si po dobu jedné minuty vyměňují informace o sobě. Poté se opět rozcházejí a vytvářejí nové dvojice. U některých dvojic je stále znát ostych, ale krátký čas na rozhovor nedovoluje v něm dlouho setrvat. Poté je v rámci velkého kruhu rekapitulováno, co se kdo dozvěděl o konkrétním člověku. Skládají se informace o všech členech skupiny. Další hry jsou zaměřeny na opakování a fixování jmen účastníků dílny, na vzájemný kontakt a na skupinový rytmus. Dílnu uzavírá dynamická hra „hej – haj“ známá díky divadelní improvizaci.

Lektorský tým na večerní dílně doplňuje Martin Šíp z Karlových Varů. Oba lektori jsou učitelé a zároveň studenti oboru dramatická výchova na Divadelní fakultě AMU v Praze. Z jejich vedení je brzy znát souhra. Oba se průběžně střídají a doplňují v instruování skupiny i v reflektování dění v dílně.

Večerní dílna začíná velmi dynamickými aktivitami zaměřenými na zopakování jmen a zároveň na jejich vyjádření v určitém tělesném výrazu a s různou energií. Přes rytmickou hru „samuraj“ se skupina dostává k jádru dílny – k činnostem v menších skupinách, jež mají vést ke vzájemné komunikaci, ke schopnosti najít společné řešení úkolu v krátkém čase a rovněž k uvědomění si toho, že určitá věc může být jednotlivci nahlížena odlišně.

Každá skupina dostává za úkol ztvárnit jednu lidskou vlastnost formou živého obrazu. Ostatní skupiny pak obraz „čtou“ a titulkují po svém a poté srovnávají se záměrem tvůrců. V reflexi se ukazuje, že význam obrazů se mnohdy nedá redukovat na jednoznačné téma a také že záměr tvůrců se někdy míjí s viděním diváků. Záleží na tom, na co se divák zaměří. Zadány byly např. pečlivost, nadřazenost, pýcha, poslušnost.

Vzniklá sousoší se stala startovacím momentem pro tvorbu a rozehrání situací se zápletkou a jejím řešením v nově vytvořených skupinách. Krátké příběhy měly začít větou: „Proč jsi to udělal/a?“

V této fázi práce, ale i v reflexi účastníci dílny komunikují mnohem otevřeněji a jistěji než na počátku. Zároveň je znát, že skupiny jsou rozmanité, co se týče zkušenosti s divadlem a dramatickou výchovou.

Večerní dílna byla postavena na tematickém okruhu „lidské vlastnosti“. Na dílně se setkali lidé s různými vlastnostmi a temperamentem, komunikovali spolu, také o lidských vlastnostech uvažovali, a dokonce o nich hráli příběhy.

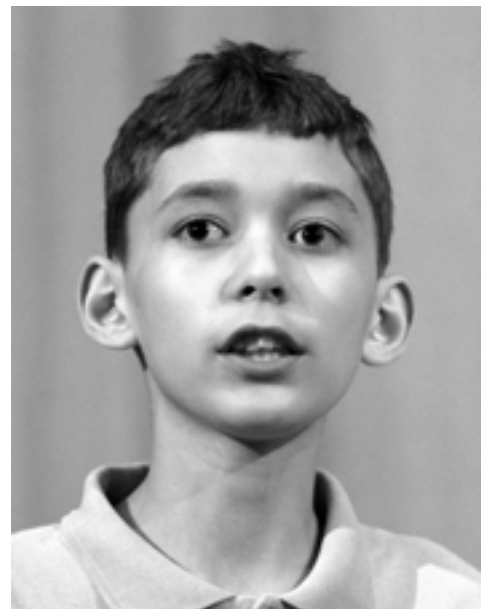
Roman Manda



Šimon Ludvíček



Karolína Syrová



Patrik Zivalík

VČERA JSME VIDĚLI...



Agáta Pečená



Jindra Komárková



Jan Kosejk

NA SLOVÍČKO S...

...RECITÁTORY 3. KATEGORIE

...S LUCIÍ CHALUPKOVOU

(Milena Lukešová: Mašlička)



Jak se cítíš po přednesu?

Je to úžasnej pocit reprezentovat Karlovy Vary a Karlovarské kraj, je to dokonaly.

Má Tvůj text příběh?

Má to příběh, je to takové ponaučení, že zlo se nemá přebíjet zlem, ale láskou.

Má ten příběh v textu podle Tebe nějaký vrchol?

Vrchol je tam tím, že už mašle vítr trochu krotí, že ho uklidňuje a on už je hodný.

A pointu, překvapivý závěr?

Vítr se do ní zamiloval a ona, aby s ním zůstala, chtěla šířit tu lásku dál a dala ji bodlákovi. Láska je nade vše.

...S LINDOU BĚLOHLÁVKOVOU

(Miloš Macourek: O Kryštůfkovi, který se schoval do mixéru)



Lindo, má tvůj text příběh?

Má.

V čem vidíš vrchol příběhu ve tvém textu?

No... Není normální, když se někdo rozmixuje. A je z něj dort.

Co je pointa příběhu ve tvém textu?

Snažím se to říkat přirozeně. Přišlo mi to vtipný. Macourka mám ráda. Bavilo mě to říkat.

...S JANEM PROSECKÝM

(Jiří Kolář: Slaneček)

Honzo, má tvůj text příběh?

Jasně, má. Jeden pán si uloví slanečka a vytrénuje ho tak, že zapomene plavat. A utopí se.

Které místo ti přijde nejnapínavější?

Situace, jak kráčí po Karlově mostě. Zafouká vítr a on spadne do vody.

Co je pointa příběhu ve tvém textu?

To, že ten pán má slanečka rád.



...S BÁROU FANTOVOU

(Jiří Suchý: Nemilá příhoda)

Báro, je ve tvém textu ukrytý příběh?

Určitě to příběh má. Autor měl dobrou náladu. Bláznivou, tak to napsal bláznivě.

V čem vidíš vrchol příběhu ve tvém textu?

Závěrečné poučení. Kdo sedí doma, nic se nedozví. Je to bláznivý příběh a je na něm hezké to, že nedává smysl.

Co je pointa příběhu ve tvém textu?

Že to není on. Je to jeho kamarád. Všechno je naruby. Všechno má hrdina jen ve své hlavě.



ZEPTALI JSME SE...

...NA DIVÁCKÉ DOJMY Z VYSTOUPENÍ
RECITÁTORŮ 3. KATEGORIEKTERÝ Z TEXTŮ NEBO RECITÁTORŮ
TĚ OSLOVIL?**Jana Turčanová (43 let)**

Mně se líbil ten první od Ivy Procházkové z knihy Kryštofe, neblbni a slez dolů (Pozn.: recitoval Šimon Ludvíček). Já tu knihu znám, my děláme ve Sdružení D z této knihy lekci. Dokonce jsem tu měla před dvěma roky žáka, který říkal přesně tenhle úryvek. Mně se zdálo, že si to užívá a že interakce s divákem krásně funguje, že si počká, až se divák ztiší, a pak bude pokračovat dál.

Potom ještě text Miroslava Holuba: Dveře. Mně to přišlo zajímavé, to její podání (Pozn.: recitovala Jindra Komárková), takhle to vůbec neznám. Vůbec bych neřekla, že takhle by se to mohlo interpretovat. Donutila mě přemýšlet. Ale jenom v určitých momentech, že mi tam nabíhaly představy, co může být za těmi dveřmi. Nebylo to, že by mě to vzalo celý, ale interpretace pro mě najednou byla jiná, než jak to znám.

Pak Malý strom Forresta Cartera. Tu knihu taky znám. Myslím si, že to bylo fajn. Pro tenhle typ kluka (Pozn.: recitoval Lukáš Fejtek) bych určitě vybrala tenhle text. Hodilo se to na něho. Věděl, o čem mluví.

Lucie Chalupková (11 let)

Ten první (Pozn.: Iva Procházková: Jak jsme léčili našeho jezevčíka; recitoval Šimon Ludvíček) a ještě ten o druhý světový válce (Pozn.: Eduard Pergner, Zdeněk Karel Slabý: Děti s cedulkou; recitovala Karolína Lolková). Je takový zajímavý. Mně přijde vážný v tom, že je to skoro o pravdě, že neskrývá pravdu, ale spíše ji dává ven.

Adam Weinlich (15 let)

Mně se hodně líbil ten první – Jak jsme léčili našeho jezevčíka. To mě vážně zaujalo, protože i když ho (Pozn.: Šimona Ludvíčka) vyrušili tím, že mu napověděli, tak mně se zdálo, jako by to jeho výstup ještě zlepšilo, protože on na to odpověděl tak dokonale, že to ještě pozvedlo jeho snažení a vůbec ho to nevyvedlo z míry. Ten text je hodně vtipnej. Ale nemyslím si, že kdyby to byl jen text sám o sobě, že by mě to oslovilo tak moc. Je to hodně tím recitátorem.

Pak mě hodně zaujal text z druhé světové války (Pozn.: Eduard Pergner, Zdeněk Karel Slabý: Děti s cedulkou). Já sám píšu a dokážu si představit, jak je těžký tady toto napsat.

Markéta Millerová, Zuzana Hebková, Jindra Komárková

Byl to výkon Šimona Ludvíčka, který recitoval text Ivy Procházkové – Jak jsme léčili našeho jezevčíka. Ten výkon byl naprosto úžasný. Ten kluk byl vtipnej, text byl vtipnej, šlo to dohromady. Myslím, že jsme se na tom shodli asi všichni (Říká Markéta Millerová a potvrzují Jindra Komárková a Zuzana Hebková). Milujeme černý humor, a ten kluk, k němu to sedělo, jemu to tak jiskřilo v očích...

A text o Lidicích z knížky Děti s cedulkou. Recitovala ho Karolína Lolková. Konkrétně nám recitátorka přišla, že se to trošičku minulo, že

se ona a text k sobě možná nehodily, ale když člověk zavřel oči a jenom vnímal text, tak ten byl hodně silnej, dojemnej a mrazivej.

Martin Kulhavý

Líbil se mi ten z Kocourkova (Pozn.: Ondřej Sekora: Jak v Kocourkově stavěli kašnu; recitoval Jan Kosejk). Četli jsme to ve škole.

Nela Effenbergerová

Asi ty Dveře se mi líbily (Pozn.: recitovala Jindra Komárková). Zaujalo mě asi, co všechno by mohlo být za téma dveřma.

Viktorie Ivančová

Mně se líbil ten, jak kopali v Kocourkově studnu (Pozn.: recitoval Jan Kosejk)

VYPRÁVÍŠ PŘÍBĚHY?

Jana Turčanová

Ráda vyprávím příběhy. Je to moje práce. Občas, když pracujeme s literaturou, tak je někdy třeba příběh převyprávět, když na to není prostor, celý ho přečíst. Hodně ráda k tomu používám materiál, protože jsem loutkář. Takže hodně ráda si to doplním, ať už je to třeba jenom předmět nebo ruka. Nebo stačí jen mimika.

Lucie Chalupková

Já je mám ráda, ale nikdy jsem je nevyprávěla, ale docela mě fascinují.

Adam Weinlich

No, záleží na tom, komu. Někdy jo, ale veřejně ne.

Nela Effenbergerová

Ano, to bylo tenhle týden. My jsme byli na dovolený v Polsku a jeli jsme do Polska dlouho, takže jsme si vyprávěli pohádku. A já vyprávěla o Budulínkovi tak, jak jsme to četli v čítance.

Viktorie Ivančová

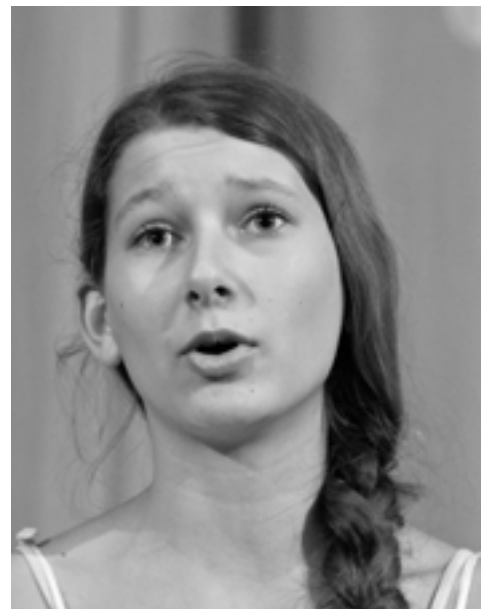
Docela jo. Nejčastěji kamarádům a třeba nějaký vtipný historky, co se nám přihodily.

Ptal se Roman Manda

VČERA JSME VIDĚLI...



Lukáš Fejtek



Anna Formánková



Jakub Fojtík

VČERA JSME VIDĚLI...



Karolína Jasovská



Martin Matochá



Karolína Lolková

NAHLÉDLI JSME DO...



...SEMINÁŘE R – DĚTI ŽIJÍ PŘÍBĚHY

Seminář R trvá tři dny a je přímo spojen s přehlídkou dětských recitátorů. Jeho frekventanty jsou většinou učitelé, kteří připravují své žáky na recitační přehlídky, rodiče, studenti vysokých, ale i středních pedagogických škol. Společný zájem je naznačen už v názvu.

I tento seminář začínal seznamováním. Účastníci si ve dvojicích vzájemně odpovídali na tři otázky – jméno, jaká cesta kolegu dovedla do semináře R a kdy a jak došlo k prvnímu intenzivnímu kontaktu s literaturou. A pak každý představil svého kolegu – interpretoval tedy informace, které získal. Seminaristé tento způsob seznamování přijali s radostí a opravdu si ho užili. Zabral také většinu času prvního pátečního setkání.

Třešinkou na dortu ořukávání byla diskuse o tom, co jsou základní stavební kameny poezie a prózy. Zjednodušeně řečeno došli seminaristé spolu s lektorkou Jiřinou Lhotskou k tomu, že u poezie je to obraz, zatímco u prózy především myšlenka.

V úplném závěru prvního setkání byly vybrány dva prozaické texty, kterým bude věnována větší pozornost – R. Fulghum: Když je nádobí umyté a D. Mrázková: Hloupý lev.

Druhé setkání semináře začalo právě diskusí o předem vybraných textech. Seminaristé usoudili, že výběr textu R. Fulghuma odpovídá věku recitátorky, ale její zjev byl v rozporu s vyzněním textu. Na rebelku vypadla příliš učesaně. J. Lhotská připomněla, že i oblasti přednesu je třeba uvažovat o oblečení recitátora jako o kostýmu souvisejícím s textem.

V případě textu D. Mrázkové seminaristé poznamenali, že text je věkově odpovídající, ale že se nepodařilo předat pointu a přednes působil až zmechanizovaně. Závěrečný dialog působil odděleně od textu, jako by se jednalo o dvě různé věci. J. Lhotská připomněla případy „vyprahnutí textu“, kdy během tří čtvrtin roku, v němž recitátor na textu pracuje, dojde k jeho „přežití“, recitátor z textu vyroste a přednes je nenaplněný. Text D. Mrázkové je krátký a vyžaduje přesnost, ta se ale tentokrát ztratila.

Došlo na debatu i o dalších textech – O klukovi, který se bál doktora (J. Čapek), Jak jsme léčili našeho jezevčíka (I. Procházková), Óda na Ústí (V. Formánek), Děti s cedulkou (E. Pergner, Z. K. Slabý). Díky těmto textům a jejich interpretům se otevřela témata práce s řečovými vadami (což je záležitost individuální), oblast ztotožnění se interpreta s textem (kdy je všeho až moc?), interpretace tzv. vážných témat nebo akcentace pocitu vzdoru a revolty.

Ve druhé části večerního semináře došla na přetřes básnická forma (jak sdělit smysl a udržet formu?) a problém prózy – řeč vypravěče – a v souvislosti s ní i nutnost volby cílového tématu. Vypravěč totiž postavy charakterizuje, ale nepředvádí a nehraje.

Každý seminarista dostal od lektorky text J. Macourka: Tučňák. Dalším tématem semináře bylo připomenutí toho, jaký je rozdíl mezi reprodukcí a interpretací, kdy reprodukce pouze předává informace vyplývající z textu, ale interpretace vykládá co je za slovy a může tedy posluchače ovlivnit, získat pro názor recitátora. Aby interpretace byla možná, je třeba stanovit klíčové téma, kterým je na text nahlíženo. V případě textu M. Macourka Tučňák došlo na konkretizaci možných témat a příklady směřování přednesu, při jehož přípravě jsou situace stavěny právě v kontextu tématu.

Diskuse byla natolik zajímavá, že jsem neudržela pozici neutrálního pozorovatele a zapojila jsem se do povídání. Škoda, že další seminář už nebudu moci sledovat.

Iva Vachková



ROZHOVOR S...



...JIŘINOU LHOTSKOU, LEKTORKOU SEMINÁŘE R



Jiřino, proč si myslíš, že děti potřebují k životu příběhy?

Protože samy žijí příběh. Ony vidí svůj příběh a vidí, že ostatní děti okolo žijí příběhy. To je součást jejich bytí. Takže je zajímají příběhy spolužáků, kamarádů, ale i příběhy pohádek. Příběh je pro ně vlastně život.

Potřebuje příběhy pro svůj život i dospělý?

Já si myslím, že ano. Příběhy jsou to, co nás spojuje s těmi ostatními. Každý z nás má svoje příběhy, které jsou třeba stejně zajímavé nebo stejně tragické, jako je ten můj. Díky tomu se pak někde necítíme úplně sami. Zajímá nás, jestli ten druhý má podobný příběh jako my.

Jaké příběhy máš ráda? Jaké příběhy bys chtěla prožívat?

Já nevím, jestli bych je chtěla prožívat, ale fascinují mě absurdní příběhy. Nonsense. Protože někdy se mi můj život zdá absurdní. Ty věci, co se mi stávají nebo které jsou okolo. A to dává životu šmrnc. Možná je i vyhledávám.

A které příběhy tě neoslovují?

Ty fádni. Nenaplněné, kde se nemám čeho chytit. Kde není nic dramatického, ani dobrodružného, ani vtipného.

A jaké texty jsi připravila pro svoje seminaristy?

Připravila jsem jen jeden text. A na něm si budeme ukazovat různé možné varianty. Například výrazové prostředky, textové úpravy... Co všechno je třeba s textem udělat, než vůbec dojde na recitaci, než se dopracujeme k interpretaci.

Co tě baví na semináři R(ecitace)?

Společné hledání, objevování. Protože i já jsem stále překvapovaná, to mě baví. Je pro mě velké potěšení, když se věci objevují přímo na místě.

Dětská scéna má letos 45. ročník. Ty jsi člověk, který zná podstatnou část jejího příběhu. Která je pro tebe nejcennější?

No právě to konkrétní setkávání s interprety. Povídání a hledání styčných bodů s konkrétními recitátory. To je pro mě nejinspiračnější, nejzajímavější. Setkání s dítětem, které je na startu, které hledá a objevuje, umožňuje, že mu mohu poskytnout nějaké zázemí a ono zase přinese trochu jiný pohled. Dnešní svět je jiný, než když jsem začínala já. A tohle sdílení je spojení, napojení a znovuoobjevení. To je pro mě zajímavé.

Díky za rozhovor.

Ptala se Iva Vachková

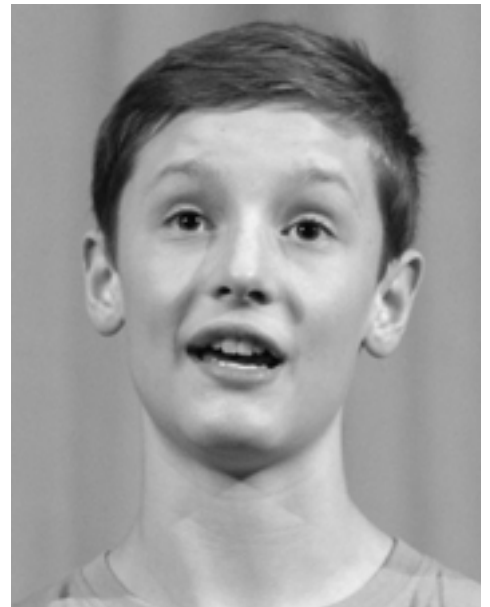
VČERA JSME VIDĚLI...



Pavla Nevyhoštěná



Barbora Gajová



František Žoha

PŘEDSTAVUJEME VÁM...

...LEKTORY DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ

„Položte svému kolegovi z lektorského sboru dvě libovolné otázky – jednu vážnou, druhou nevážnou. A jinému kolegovi či kolegyni na dvě otázky odpovězte.“ O to jsme před začátkem přehlídky požádali lektory a lektorky – a sešly se nám v pestré řadě tyto odpovědi.
A na co byste se jich chtěli zeptat vy?

FRANTIŠEK OPLATEK SE PTÁ JANA MRÁZKA:



Na jakém místě jsi ještě nerecitoval a chtěl bys to zkusit?

Ještě jsem nikdy nerecitoval na ValMezu, což je taková přehlídka pro starší recitátory, která je prý dost specifická. Jakmile tam recitátor dorecituje, porotci zvednou karty s hodnocením v číslech od jedné do deseti, jako se to dělá v televizních soutěžích. Tenhle způsob hodnocení je mi z duše protivný, a už dlouho přemýšlím nad tím, jestli to vlastně chci nebo nechci vyzkoušet.

Na co se líp balí holky - na přednášení, nebo na kytaru?

To přijde na to... Obecný postup je, že kytara je spíš pro tu širší skupinu holek. Když si z nich však vyberete tu jednu jedinou, může přijít na řadu přednes. Ne ale v té úplně klasické formě – doporučuji vynechat nadpis i autora a není třeba se ani na konci uklánět. Těž diplom neočekávejte. Nejzásadnější je výběr textu. Například „Doktor Proktor a prdící prášek“ se hodí pro jiné příležitosti. Dobrá je poezie, ale s dnes tolik populárním Shellem Silversteinem nemám dostatečné zkušenosti. Vlastní tvorba je vždy výhodou. Nikomu to však nevnučuju, kluci, co to zvládnou celé naopak, jsou zase větší machři.

JAN MRÁZEK SE PTÁ ALENY PALARČÍKOVÉ:

Jaký je Tvůj nejsilnější zážitek při realizaci strukturovaného dramatu?

Nevím... Dělal jsem za posledních pět let tak strukturovaných dramát s mnoha školními třídami. A tak bylo opravdu hodně zajímavých a silných zážitků... Ráda dělám strukturovaná dramata (máme v nabídce našeho olomouckého Dramacentra přes dvacet typů), ale ještě raději poslední dobou dělám divadlo fórum. Protože tady kromě

silných zážitků bývá většinou i dost srandy... a pořádně se zasmát je pro nás dospělé někdy tak potřebné...

Jak by to vypadalo, kdyby se ve škole učil jenom dramaťák?

Moje dcera říká, že by to bylo fajn.... Jo, v mnoha předmětech by se dal dramaťák využít. Když se před 25 lety mluvilo o nutnosti reformovat školství, volalo se po větším spojení s praxí- méně biflování, raději víc souvislostí, projekty, zážitky, aplikace. A jak to vypadá dnes? Učivo je ještě náročnější, biflování nebylo a navíc se přidaly projekty... Mít v dějepise, zeměpise, češtině i jinde aspoň občas dramaťák by přispělo nejen k lepšímu zažití a pochopení učiva, ale i k rozvoji citlivosti, kreativity, schopnosti chápat širší souvislosti...

A jak by to vypadalo, kdyby všechny důležité funkce ve státě obsadili absolventi dramaťáku?

Pak by ta reforma školství mohla konečně vyjít...



ALENA PALARČÍKOVÁ SE PTÁ ANNY HRNEČKOVÉ:

Foto Aleny Palarčíkové zítra

Na co se těšíš v létě (o prázdninách)?

V létě se těším na příměstský tábor v Draku a nenaplanovatelné divadelní dobrodružství s dětmi z rumunského Banátu. Já vím, že se má o prázdninách odpočívat, ale...

Kdybys měla připravit nový program pro vaše studio a mohla si sama vybrat téma, o čem to bude, čemu by ses věnovala?

V Draku bych teď ráda udělala dílnu k nové - a krásné - inscenaci O bílé Lani. Měla by si hrát se Skácelovými verši a velmi opatrně našlapovat kolem tématu první lásky. To mě, myslím, bude dost bavit.

ANNA HRNEČKOVÁ SE PTÁ MARTINY LONGINOVÉ:



Narazila jste v poslední době na nějaké umělecké dílo, které by nemělo být přehlédnuto a zapomenuto?

Dovolte mi odpovědět rovnou osobní pozvánkou. Od loňského léta jsem fascinovaná rekonstrukcí celého komplexu kláštera v Broumově. Je to něco naprosto unikátního a výjimečného, co se tamním podnikavým a schopným lidem podařilo. Klášter, kostel, velká zahrada, všechny objekty a možnosti, které toto nyní již vzdělávací a kulturní centrum nabízí, jsou neuvěřitelně bohaté, rozmanité a zajímavé. Na zahradě vzniklo i nové divadlo Dřevník, kde se hraje inscenace HRA-NIC-E pod režijním vedením Radovana Lipuse, která mapuje tisíciletou historii regionu a v které mám tu čest účinkovat. Srdečně zvů!

Co hezkého Vás v nejbližších dnech, týdních či měsících čeká?

Nyní jsem šťastnou účastnicí Dětské scény, pak Wolkerova Prostějova, v létě pak Šrámkovy Sobotky, již zmínovaného divadelního pobytu v Broumově a v srpnu se těším k moři :-). Tento výčet by mohl vypadat jako deformace povoláním a taky to tak trochu je :-). Více ale je to jedna velká radost z nádherné atmosféry, skvělých lidí a neobyčejných zážitků, na které se celoživotně stále stejně hodně a s velkou radostí těším!

MARTINA LONGINOVÁ SE PTÁ JANY MACHALÍKOVÉ:

Jakých „5 P“ má recitátor, který tě zaujme nebo nezaujme?

Určitě mě na recitátorovi nezaujmou:
Přezíravost
Povýšenost
Předvádění se
Povrchnost
Plytkost textu
ale když recituje:

s Pokorou
Připraven
Pozorně
Ponořen do textu
a Propojen s divákem
mívám skutečný divácký zážitek!



Které zvíře, kdyby umělo mluvit, by sis ráda poslechla jako recitátora?

Ráda poslouchám tuleně, mám pocit, že skutečně něco sděluji. Mručí hlubokým hlasem a když už zvednou hlavu a začnou vydávat zvuk, který se rozeznívá celým jejich tělem, opravdu chtějí něco říct. Myslím, že to jsou dobří recitátoři, ale bohužel na našich přehlídkách se recitují texty jen v českých překladech.

JANA MACHALÍKOVÁ SE PTÁ MAGDY ADY JOHNOVÉ:



Co chceš dělat, až budeš dospělá?

Ale já už přece jsem dospělá, Jani!!! A chci hlavně odpočívat, jezdit na kole, chodit po horách a koupat se v moři. Možná ještě vyšívát a hrát na akordeon. A být s těmi, se kterými je mi dobře... A chodit do letního kina a jíst zmrzlinu. A vůbec...

Které slovo se ve tvém slovníku objevuje nejčastěji?

Určitě to bude nějaká nudná spojka dle četnosti. Myslím, že nic zajímavého...

MAGDA ADA JOHNOVÁ SE PTÁ FRANTIŠKA OPLATKA:

Máš nějaké město/místo, kde se cítíš jako doma a není to doma?

Kdekoliv na Srní. A popravdě i v autě...

Kterou svou dětskou hračku bys chtěl naklonovat?

Černého plyšového kocoura Šmakovníka – nejstarší to svoji hračku, na kterou si pamatuji. A ačkoliv jsem své pozdější plyšáky postupně s despektem odložil či věnoval mladší sestře, Šmakovník vydržel v mé posteli až do puberty. Pak se prý ztratil při stěhování. Tedy jestli ségra nekecá a dodnes ho nemá v posteli ona...!

DNEŠ HRAJÍ...



...TANEČNÍ STUDIO LIGHT PŘI ZUŠ NA POPELCE, PRAHA 5

V této rubrice chceme vám, čtenářům zpravodaje, blíže představit členy hrajících souborů. Už před začátkem přehlídky jsme každý soubor požádali, aby vytvořil fotografii, která by mohla nést titulky „To jsme my“. Tak tedy – to jsou oni!

Soubor přijel v pátek do Svitav sám, sice ve velkém počtu (27), ale bez vedoucí! Naštěstí jsou v souboru starší členové, kteří o mladší zodpovědně pečují.

Příběh bývá v divadle centrem sdělení. Jaké příběhy vás baví, jaké máte rádi?

Já mám ráda Harryho Pottera. Dobrodružné.

Já taky...

Příběhy, kde je hodně vtipů.

Vtipné, ale i vážné.

Když si z toho příběhu můžeme odnést něco pro sebe.

Co podle vás musí mít dobrý příběh?

Musí to působit na emoce.

Aby to mělo zápletku a někam to vedlo.

Napětí.

Dobrou fantazii, představivost autora.

Musí to mít spád.

Má příběh ve vašem představení nějaký vrchol, v čem konkrétně to je?

Mám to přímo říct? Ale to prozradíme pointu dopředu, tím to skončí, tím nejdůležitějším!

Tak to nesmíme prozradit! A pointu uvidíme na vlastní oči ve vašem představení.

Co vás baví na té společné divadelní tvorbě, v tomto případě tanečního divadla?

Že si to částečně děláme sami. Že se zadá nějaký téma a my si k tomu můžeme vytvořit choreografii.

Že v některých částech představení můžeš být doopravdy sám sebou.

Že hodně cestujeme, dává nám to hodně příležitostí a jezdíme po přehlídkách... Sice nám to zabere hodně času, ale člověk tomu ten čas věnovat chce a to nás na tom baví.

Být společně a navíc ještě něco dát lidem v publiku.

Máme tady kamarády.



Dnes jste přijeli sami bez vedoucí, jak jste to zvládli? To bylo poprvé?

V tomhle počtu jsme bez vedoucí ještě docela dlouho, do soboty. Vedoucí a ještě čtyři lidi přijedou v noci. Nejstarší z nás je devatenáct, my jsme tady čtyři starší.

Jaká byla cesta do Svitav?

Bylo to stejný, v pohodě. Sice jsme ve vagonu nasedli pohromadě, ale tak nějak rozházeně, ale nikdo se neztratil. My jsme se počítali asi desetkrát.

My jsme zvyklí se o sebe starat sami.

Ti malí byli jen trochu uřvaní.

Díky za rozhovor a zlomte vaz!

Eva Davidová



DNES HRAJÍ...



...DAREBÁCI, ZUŠ R. SCHUMANNA, AŠ

Přijeli do Svitav jako první ze všech souborů a plní nadšení a štávy nejen že poskytli rozhovor, ale také se stali protagonisty našeho komiksu (viz poslední stránka zpravodaje).

Když si přečtu název vašeho představení „O líné babičce“, tak mě zajímá: Jaké jsou vaše skutečné babičky?

Hodné. Normální. Přátelské. Krásné.

Jsou hodné, ale jsou praštěny stejně jako v tom představení.

A pořád pracují.

Mají nás rády a strašně nás rozmazlují, což je dobrý.

Mají nějaké negativní vlastnosti?

Kouření. A pak babička přestala kouřit.

Lenost.

Pořád uklízí.

Pracuje na zahradě.

Má překytkováno, na zahradě má miliony kytek a pergolu, tam jsou zavěšené kytky a já se tam vždycky bouchnu do hlavy.

A pořád, každou půlhodinu se mě ptá: Nechceš něco k jídlu?

A hrozně hrozně hrozně mele.

A jak si takhle nasliní prst a chce mi očistit obličej...

Vyprávějí vám babičky nějaké příběhy?

Když jsme byli menší, tak nám vyprávěly pohádky.

Třeba o Pribináčkovi nebo o mušličce, která se plavila mořem, to si babičky vymýšlela.

O sedmi kůzlátkách.

Nám babička vyprávěla o bůčku, abysme jedli maso.

Babičky nám vždycky četly z knížky.



Jaké babičky nebo dědečci byste chtěli být vy?

Dobrodružní.

Takoví, jako jsou ti naši ve skutečnosti.

Hodní.

Já bych chtěla být babička, kterou mám teď i která je v tom představení.

Já bych chtěla být dvoustetletá babička, jako nově rekord.

Já bych chtěla rozmazlovat děti.

Správná babička.

Já bych chtěla být jako ta Babička drsňačka.

Babička rebel a hekr, skákat

bungee jumping.

Chtěla bych být jako moje babička, která ráda chodí po skalách, zkouší nové věci...

Já bych chtěla být pořádná.

Mluvíme dnes o příbězích... Jaké příběhy máte rádi, jaké vás baví?

Mě baví už podle názvu ten o líné babičce.

Mě Simpsonovi, já jsem na nich totálně závislá.

Mě Kung Fu Panda.

Mě baví dobrodružný knížky.

David Walliams, Babička Drsňačka.

Mě baví životopisy, celý příběhy postav.

Mě baví mayovky nebo příběhy ze života.

Mě baví taky dobrodružný, ale zároveň i trochu hororový.

Jednorozci.

Já mám ráda takový jako třeba Deník malého poseroutky.

DNES HRAJÍ...



Jak vznikla fotografie k titulku „To jsme my“, kterou nám poslala vaše vedoucí?

To je ten název - Tři boty.

Tři boty se jmenujeme proto, že v naší obci, co se jmenuje Třebotov, se v okolí našly nějaké tři boty.

Paní učitelka někde vyčetla, že Třebotov se předtím jmenoval Tříbotov a to se jí moc zalíbilo, tak jsme si dali název Tři boty.

A proto jsme dali na fotku Tři boty, aby bylo vidět, z čeho název vzniknul.

Dali jsme tam velkou pánskou botu, to je ten tatínek v našem představení, potom dámskou botu - maminka, a potom Trívoy - takovou minibotu.

Souvisí nějak název vašeho představení, respektive jméno Trívoy, tři, tři, s Třemi botami?

Ne. Paní učitelka říká, že se to vlastně jmenuje tree horn, jako strom a roh, takže to asi znamená stromový roh.

Strom je zelený a ten Trívoy se na konci zazeleňuje.

Trívoy se souborem Tři boty nespojuje, to je náhoda.

V divadle se často hrají příběhy; zajímá mě, jaké příběhy máte rádi - co rádi posloucháte, čtete, na co se rádi díváte?

Horory. Všechno. Jurský park.

Dinosauří pohádky. Dobrodružství mezi dinosaury.

Já se ráda koukám na Smíchové na legrační filmy.

Já na Spongeboba, to je podmořská houba, která je docela hloupá.

Na Prima Love Chůva k pohledání.

Já se ráda koukám na filmy o koních a různé pohádky.

Já čtu Čtyřlístek.

Mimoni.

Kapitán Amerika, Avengers a Pan a Paní Smithovi.

Jaký by podle vás měl být dobrý příběh?

Dobrý, vtipný a hlavně musí být jasné proč - co se tam říká a proč.

Hezkej začátek i konec.

Podle mě by měl mít energii, aby se u toho neusínalo.

Příběh musí mít nějaký základ a to je za prvé humor, má to být nabitý a bláznivý - takový příběhy jsou většinou nejlepší.

V dobrém příběhu by měla být část vtipná, strašidelná, romantická...

V příběhu by měl být trochu smutek a hlavně ten humor.

Příběh musí být uspořádaný.

Aby to mělo šťávu, když je to bez šťávy, tak je to takový pomíchaný...

A je to jako knedlíky bez omáčky.

Děkuji za rozhovor!

Eva Davidová

...TŘI BOTY TŘEBOTOV

Já mám ráda filmy o zvířatech a různé detektivky.

Na Nově tu Kriminálku Anděl.

Koukám se na Přístav.

Já se koukám na Doktora House.

Já se ráda dívám na bondovky.

Já se ráda dívám na Děčko.

Já mám ráda Tajný fenty oblíbených holek (Amy Ignatowová, pozn. red.)

Já se ráda koukám na Futuramu.

Já rád čtu různé historické knížky.

Kdybychom to měli zobecnit, jaký podle vás má být dobrý příběh? Co musí obsahovat?

Lásku. Dobrodružství.

Musí se něco vyřešit.

Napínavý.

Vždycky musí mít dobrý konec. Aby dobro zvítězilo nad zlem.

Musí tam být trochu zla a trochu dobra.

Humor.

Dobrý a zlý lidi.

A aspoň trochu strašidelný.

Děkuji za rozhovor!

Eva Davidová



ZALISTOVALI JSME..

...V KNIZE VZDĚLANOST JAKO ŽIVÝ DIALOG S MINULOSTÍ

(Dietrich Schwanitz, 1999 německy, 2011 a 2013 česky)



Dietrich Schwanitz (1940 – 2004), německý profesor anglistiky na univerzitě v Hamburku, historik kultury a spisovatel. Mezi jeho klíčové práce patří *Teorie systémů a literatura* (1990), *Kulturní dějiny Anglie* (1996), či romány *Kampus* (1996), *Kruh* (1998). Do češtiny je přeložena ještě práce *Muži*. Výzkum živočišného druhu (německy 2001, český překlad 2009).

Encyklopedická publikace *Vzdělanost jako živý dialog s minulostí* se snaží reagovat na krizi vzdělávacího systému v Evropě (zejména západní) a pokouší se nově stanovit, co je základem naší vzdělanosti. Je rozdělena na dvě části – *Vědění* (ukazuje evropské dějiny jako velký příběh od antiky přes formování evropských států až po velké katastrofy 20. století, tuto část můžeme chápat i jako průvodce literaturou, uměním, hudbou, filosofií, ideologiemi, teoriemi a vědeckými obrazy světa) a *Znalost* (soubor pravidel, podle nichž se komunikuje mezi vzdělanci, a o způsobech, jak používat vědění). Autor se snaží vymezit jádro a kořeny vzdělanostní sumy tak, aby se z návodu na vzdělanost stalo skutečné vzdělání.

Úryvek, který vám nabízíme, pochází z první části – *Vzdělanost* a týká se Robinsona Crusoe.

„Roku 1719 píše Daniel Defoe knihu *Život a zvláštní podivuhodná dobrodružství Robinsona Crusoe*, námořníka z Yorku a s ní klíčový text moderny. Ve zkrácených verzích tohoto románu pro mladé je obsah vždy redukován na pobyt na ostrově, proto je třeba si připomenout následující: ztroskotání lodi je až třetí ze série epizod, v nichž se Robinson dopouští vždy téhož prohřešku – nebere na vědomí otcovo varování, aby se spokojil se skromným měšťanským společenským postavením, a v touze rychle zbohatnout v námořním obchodu utíká z domova. Dostane se mu přitom dvou Božích výstrah: poprvé ho přepadne bouře, podruhé upadne do otroctví. Je osvobozen a stane se bohatým majitelem plantáží v Brazílii, ale ani zde ho myšlenka na lepší vyhlídky nenechá v klidu. Zúčastní se proto plavby, která má za účel získat otroky; loď však ztroskotá a Robinson se ocitá na ostrově. Až tady, následkem duševní krize, se naučí chápat svůj osud jako trest za revoltu proti společenskému řádu, ustanovenému Bohem, a nucený pobyt na ostrově akceptuje jako příležitost k tomu, aby dokázal své schopnosti.

Během neustálého experimentování s různými řešeními problémů rekapituluje Robinson dějiny lidského ovládnutí přírody od orby až po domestikaci zvířete. Jeho vynalézavost a smysl pro neomezenou upotřebitelnost každé věci předpokládá, že celý svět je nahlížen z téhož hlediska, a to z hlediska jeho instrumentalizace ve službách sebezáchovy. „

POD REFLEKTOREM SLOVA...



...STORYTELLING

Storytelling lze do češtiny přeložit jako vyprávění příběhů. Vyprávění příběhů je stará lidská činnost, umění, které nás spojuje s pravěkem. Lidé si od pradávna vyprávěli příběhy. Tuto schopnost máme všichni. Stačí ji začít rozvíjet. Pojmem storytelling se označuje umělecká disciplína i vzdělávací prostředek a velkému zájmu se těší například v Norsku či ve Skotsku. Zde se mu věnuje řada lidí, a tak má storytelling dobrou metodickou základnu a bohatou nabídku didaktických metod a technik; používá se například i ve školách. Užívání anglického slova signalizuje, že jde o mezinárodní storytellingovou síť.

...STAND-UP-COMEDY

Stand-up comedy je možné chápat jako žánr, jenž se vyvinul z vyprávování příběhů. Jedná se o (televizní) zábavní způsob, kdy vypravěči jsou zároveň autory a interprety příběhů. Tento žánr se k nám dostal z amerických barů. Komik stojí sám před publikem a baví ho jen za pomoci mikrofonu. Známým a oblíbeným stand-up komikem je například Lukáš Pavlášek, kterého proslavil pořad *Na stojáka*.

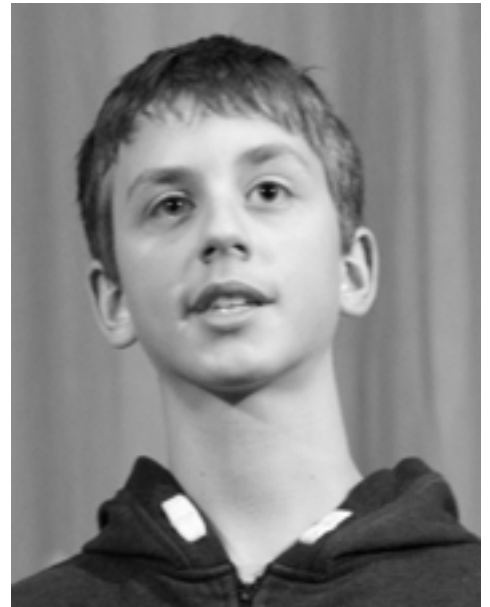
Kompilováno z internetu



VČERA JSME VIDĚLI...



Alžběta Dohnalová



Max Michal Tjunikov



Simona Topinková

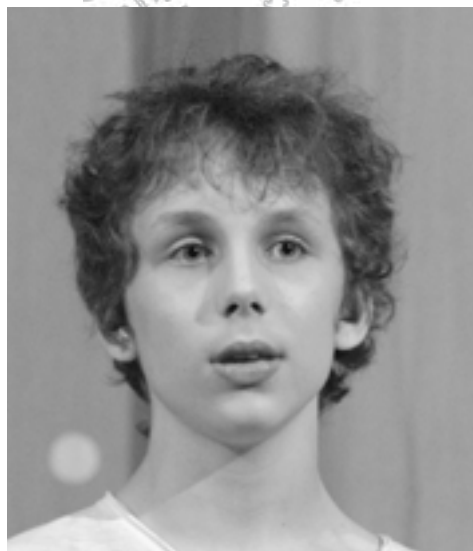
KOMIKS



VČERA JSME VIDĚLI...



Jakub Koreček



Nikola Šmahel

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2016



SOBOTA 11. ČERVNA

- 8.00–8.45 dílny pro recitátory 2., 3. a 4. kategorie
9.00–12.00 semináře A–E
9.00–12.00 **vystoupení recitátorů 4. kategorie**
10.00–11.50 **1. blok přehlídky dětského divadla – vystoupení pro veřejnost**
13.30–15.45 **zahájení přehlídky dětského divadla**
1. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky Dětské scény
Puntikáři, pachatelé dobrých skutků
Taneční studio Light při ZUŠ Na Popelce, Praha 5
O líné babičce
Darebáci, ZUŠ R. Schumanna, Aš
Jak se Trivoj smrskl
Tři boty, ZŠ a MŠ Třebotov
16.15–17.45 beseda lektorského sboru s recitátory 4. kategorie a jejich doprovodem
diskusní klub pro doprovod recitátorů 2. a 3. kategorie
16.15–18.15 dílny pro recitátory 2. a 3. kategorie
seminář R
16.15–17.00 diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících v 1. bloku
16.15–17.45 dětský diskusní klub
17.15–18.30 diskuse o představeních 1. bloku
18.30–19.30 večerní setkání recitátorů
20.00 doplňkový program
Kapela jede! aneb Není pecka jako pecka
Naivní divadlo Liberec

Fka	Fabrika Svitavy
Tyjátr	Alternativní klub Tyjátr
OttD	Ottendorferův dům
SZŠ	Střední zdravotnická škola
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti
kino	Kino Vesmír

SZŠ
Fka, Tyjátr
kino

Fka
Fka
Fka
Fka-knihovna

SZŠ
SZŠ
OttD
Fka-3. podl.

Fka-aula
Fka, stodola
Fka-foyer

Fka

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY – ČÍSLO 1



Redakce: Iva Vachková (šéfredaktorka), Eva Davidová, Roman Manda, Veronika Rodová, Dana Edrová (sazba), Pavel Kocych (grafika), Ivo Mičkal (foto). Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Uzávěrka čísla 1 – 11. června 2016 v 03:45. Náklad 300 ks.